

૫૬૨૨

પર સ્ત્રીની પ્રીતી ન કરવા વિશે.

આ પ્રાંતના લોકોને સુધારવા માટે.
કવી આદીતરામે બનાવેલી.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર
ભગવાનદાસ દેવશીભાઈ.

અમદાવાદ

સીવીલ હેરપીટાલ સામે પાનાભાઈની
વાડીના મેડા ઉપર વિશ્વેશ્વર પ્રેસમાં
ઈશ્વરદાસ જીંકણદાસે છાપી.

સંવત ૧૯૫૦.

સને ૧૮૯૪.

પરનારીની પ્રીતી કરવા વીરો.

દોહરો.

મમ્મું કારદા ચાતને, પ્રેમે લાગું પાય;
મેહેર કરોજો માવડી, તો બુક પુરજી ચાય.
પરનારીની પ્રીતથી, ભમેં ઘણા દુઃખ માંય;
મુખ તણ દુખ ભોગવે, જીવે ન વતુ કાંય;
કામ કરો છો ઉલટું, નથી #પુખાંતી માલ,
મુખ તબવી સહજમાં, લેશે મુખમાં કાળ.

રાગ આખાહરણનો.

પ્રીતી પર અખજાની કરે વિન આયુશ ખુટે મરે;
કામનીનાં દેખીઆં તે મીન, રહે આશકમાં ચઈ લીન. ૧
દેખી કામની કરો ચાલ, મોહી રહે છે આશક લાલ;
દેખી નેન તણાં નેન બાણ, મુખ લોક સોંપે છે પ્રાણ. ૨
મીઠા મુખના સુણીને વચન, કુડા લોકનું લોભાય મન;
કામની આંખ ફેરવે હસી, ચીતકું જાય નરનું ખરી. ૩
હસીને કયુજો કરે છે વાત, અમે હસતાં ત્રીયાની લાત;
પણ કોઈ કરે ના કદાચ, રહે સ્વાધીન છવ તદાચ. ૪

૧ પુર્ણ.

પુખાતી ઓટલે જીને.

કામની ધણી લાવીને પ્યાર, કહે તું મુજ પ્રાણ આધાર,
 તમ નામ સુણે હરખાણું, મુખ જોતાં અતિ મુખ થાણું, ૫
 દેખું રસતે જતાં રહું જોમ, છબીમાં ચિત રાખું પ્રોમ,
 જાણું લાલ ક્યારે પાણું જુવો, મુખ સામુ ધરી દુખ જુવો. ૬
 એવો અત્યંત આતુર ભાવ, કરે પુરશને તુર દેખાવ.
 કબુ પુરશ હોયે તીજ ઘેર, જાણે જમ મળે કેઁ ઘેર. ૭
 ધર કામ મુકી ચાલ્યે જાય, મળે વાત કરી ખુશ થાય;
 જર કર્મ કરે વળી તેહ, જીવ વ્યોમ કરે ગિર દેહ. ૮
 વળી ઉર અતી રહે ત્રાસ, રમી જર જુવે ચારે પાસ.
 જોવાં ગુપ્ત દુઃખી મુખ જાણી, ભોગવે લે ધણું મુખ માણી
 મણુ અરજુવર એ નિરધાર, ભર્યા દુખના વારીથી સાર,
 તેમાં છલત્રા જતાં દુખી જાશે, ધણા દુખીઅરે જીવ થાશે,
 તથા સાર કરશે મળનારો, ધરાડ ચિત કરીને વિચારો;
 તેથી અલગ ધરોરે તોફાન, કહું આદિતતું ધરો કાન. ૧૧

શેઠ સગાળસા સાધુને સેવે એ રાગ.

કહું તે સુણો મિત્ર મારારે, તજે ચાલ સરવે તકારારે.
 પર અખળાની પ્રીતી થકી, તથા પામતા કોઈએ મુખ.
 હોય તે સર્વ તજી તેને આપે, સહન કરે છે દુખ.

૧ વ્યોમ એટલે આકાશમાં જીવ ભમતો હોય.

૨ અરજુવ એટલે દરજો.

૩ વારી-પાણી.

૪ સાર એટલે નેદા કાયદો.

કહું તે સુણો મિત્ર મારારે, તજો ચાલ સરવે નહારારે,
 પ્રીતી થકી જીવ ખુશ રહે પણ, અલગ રહે થાય શોક.
 ઘણાકની જાન કનેમાં પ્રીતી, પાક મોખત વાળા કોક.
 કહું તે સુણો મિત્ર મારારે, તજો ચાલ સરવે નહારારે.
 પ્યારી મળે અતી આનંદ થાએ, જાણે કે સુખ અપાર.
 અલગ થવા પણ એક દાંતેથી, ખુદ ન થાય વિચાર.
 કહું તે સુણો મિત્ર મારારે, તજો ચાલ સરવે નહારારે.
 કામનીને વશ પુરશ રહે, વશ પુરશને પ્યારી જેહ.
 પ્રીતી ઘણી અન્યો અન્ય વધે, જાનર કર્મ કરે પછી તેહ.
 કહું તે સુણો મિત્ર મારારે, તજો ચાલ સરવે નહારારે.
 નેહ ધરી કામની ચાર સાથે, સુખથી કરે મીઠી વાત.
 પણ તેથી કોણ ચમાન રહેશે, જગતનો ઇંધર તાત;
 કહું તે સુણો મિત્ર મારારે, તજો ચાલ સરવે નહારારે,
 ધંધો ન સુજે ઉદાશ રહે, મનર પ્યારીને મળવા માટે.
 કમાણી^૧ બંધ પડે દામ ખુદે, મન રહે ઉચાટ.
 કહું તે સુણો મિત્ર મારારે, તજો ચાલ સરવે નહારારે.
 તેથી કરે ગામમાં જેમ ઘેલો, હોય હરાયું ઘેર;
 વાત કરે નહીં સજ્જન સાથે, હીણ તે કરમ કઠોર.^૫
 કહું તે સુણો મિત્ર મારારે, તજો ચાલ સરવે નહારારે.
 બેઠા હશે કોઈ ચાર તમે, દેવ પુજન કરવા કાજ;

૧ ખુદ એટલે ઘેલો.
 ૩ મન, ૪ કમઘ. કઠોર.

૨ જાનર, કરમ વ્યભીચાર

શબ્દ સુંણી પ્યારીનો દાડી બાથો, મળશે જઈ મુર્ખરાજ^૧
 કહું તે સુંણા મિત્ર મારારે, તજે ચાલ સરવે નહારારે.
 એ થકી ધરવર કોપે ભરાધ, તુઠે નહીં લવલેશ^૨.
 તુઠે નહીં પણ રૂઠે તદાપી, દુખ થકી પાડે પેસ;
 કહું તે સુંણા મિત્ર મારારે, તજે ચાલ સરવે નહારારે.
 સુખ તબવીને દુખમાં રાખે, બાણી અતીગણા કેર.
 આદિતરામ કહે થાય અંતે અનાજ દાંતને વેર.
 કહું તે સુંણા મિત્ર મારારે, તજે ચાલ સરવે નહારારે.

છપો. ૧

પરનારીશું પ્રીત કાળજી ચર ચર લાગે.
 પરનારીશું પ્રીત જીવ રૂઢીયાથી આગે.
 પરનારીશું પ્રીત, ગલે લાગે તલવાસે;
 પરનારીશું પ્રીત, નહીં ઉગરત્રા આશે.
 પરનારીશું પ્રીતડી, એ જીવનું નુકસાન છે,
 કવિ આદિત કહે એ પ્રીતમાં પુરૂશ મન^૩ જે જાન છે

છપો. ૨

પરનારીશું પ્રીત કરે, નિંદ્રા નવ^૪ આવે;
 પરનારીશું પ્રીત કરે, ભોજન નવ^૫ આવે.
 પરનારીશું પ્રીત લેને ચિત્ત જામણ લાગી;
 પરનારીશું પ્રીત કરી દુખડું લે માગી.

૧ મુર્ખરાજ. મુર્ખનો સરદાર. ૨ લવલેશ-કીચીત.

૩ મન. ૪ ના. ૫ ના. ૬ દુખ.

(૭)

પરનારીની પ્રીતથી માણસ ખતા^૧ ખાયછે
કવિ આદિત કહે એ લોકમાં રાપલ તુલ્ય મણ્ડાયછે.

છપો. ૩

પરનારીશું પ્રીત કરી જન ઠામ ન ઠરતા;
પરનારીશું પ્રીત કરી કંઈ દીઠા મરતા.
પરનારીશું પ્રીત કરી રહે ગરવે માતા.
વિના કુશર^૨ પાથરો કઈ જણા રામપુરી^૩ ભતા?
પ્રીત કરી પરનારીની સુખમાં કોઈજન નવ રહે.
કવી આદિત કહે એ લોકને સજ્જન સારા કયમ કેહે.

છપો. ૪

પરનારીશું પ્રીત કરી લોકો હરખાએ;
પરનારીશું પ્રીત કરી બહુ દુખી થાએ.
પરનારીની પ્રીત કરી બહુ સુખડું જાણે.
દે કોઈ સારી શીખ, તોય ઊરમાં ના આણે.
ખારી વશ પુરણ થઈ, જાત કર્મ તિત્યે કરે;
કવી આદિત કહેછે જગતમાં, વીના ખુરેથી તે મરે.

છપો. ૫

પરનારીશું પ્રીત કરી, સજ્જન પસ્તાયા;
પરનારીશું પ્રીત કરે પદ્મન થઈ જાએ કાયા.

૧ ખતા પસ્તાવું. ૨ રાસલ ગણેડો. ૩ કુશ ડાલ.
૪ મુલા પછી પાપ પુન્યનો હીસાબ લેવાવું.
૫ પદ્મન બળવું.

પરનારીની પ્રીત કરી જશ કેઈ ના પામ્યાં.
 પરનારીની પ્રીત થકી બહુ રોગજ નામ્યા.
 પ્રીત કરી પરનારીની, ભાન ખુવેછે રહતું
 કવિ આદિત કેહે દ્રશ્યાંત હું બતાવુંછું તેહતું.

છપો ૬.

પરનારીની પ્રીત થવા રાવણ મન મોશું;
 સીતાજીને હર્યાં સીસ પોતાનું જોશું.
 વળી જોતમને ઘેર ઇંદ્ર આવ્યો મૃગ થઈને;
 રૂશીયે દીધો આપ ગયો સહસ્ર ભગ લઈને,
 પરનારીની પ્રીતથી રૂશીઓનું તપ ખયછે;
 કવી આદિત કેહે પ્રીતથી, ખરામ જીતગી થાયછે.

પરનારીની પ્રીત કેવા લોક કરે.

છપો. ૧

પરનારીશું પ્રીત કરે જે લોકો રઘેલા;
 પરનારીશું પ્રીત કરે તે દિલના મેલા.
 પરનારીશું પ્રીત કરે તેઓ જડ બુધી,
 પરનારીશું પ્રીત કરી ખોઈ બેઝે સુધી;
 પ્રીત કરે પરનારીની એ મુરખ શીશ ધારછે;
 કવિ આદિત કેહે એ મુર્ખને સજન્મે ધીકકાર છે.

છપો. ૨

પરનારીશું પ્રીત કરે તે પુરા પાપી;
 પરનારીશું પ્રીત કરે તે વેણ ઉથાપી.
 પરનારીશું પ્રીત કરે તે રાશભ જેવો,
 પરનારીશું પ્રીત ૧ પ્રંદ ખરમાલીક કેવો.
 પ્રીત કરે પરનારીની ૨ સ્વાન શીરોમણુ જાણવો;
 કવી આદિત કહે એ લોકપર કણુ પ્રેમ ના આણવો.

છપો.

પરનારીની પ્રીત, સુખે નીદ્રા પણ નાવે;
 પરનારીની પ્રીત, સુખે અન નહી ભાવે.
 પરનારીની પ્રીત, દેશ મુકી પરદેશે જાવે,
 પરનારીની પ્રીત, સહ કુટુબધી જેર કરાવે,
 માટે મીત્રો અળગા રહો, તેતો નરકની ખાણ છે.
 દાસ ભગવાન એમ કહે, કંઈક કહેકે હૃદયનો દાર છે

પર પુરૂષની નારીનો ભાવ કેવો હોય.

છપો. ૧

પર પુરૂશની નાર ચારને ભાવ ખતાવે;
 પર પુરૂશની નાર ૩ વ્યાલ થઇને જસતાવે.

૧ પ્રંદ-ટોણુ. ૨ સ્વાન-કૃતરો. ૩ વ્યાલ-સાપ.

પર પુરશની નાર અતિશય હેતજ આણે;
 પર પુરશની નાર ભાવથી 'ગુંગડ' તાણે.
 પ્રીત કરે પર પુરશની હુચી તેને બાણવી;
 કવિ આદિત કહે એ સીખ દે તે દીલમાં ન આંજીથી
 છપો. ૨

પર પુરશની નાર યારનું મન હરેછે;
 પર પુરશની નાર પ્રીતમાં પર્શો હરશે;
 પ્રીતી સ્ત્રીની કરી રખાવરા મધને ફરશે.
 પર પુરશની કામની મુખડે મીડું બોલશે.
 કવી આદિત કહે એ દેખતાં કાપે ધરધર રાણશે.

કુંડળીઓ. ૧

ડારે તીરીઆ નેન સોજયું લાગે તનુ^૩ પ્રાણ;
 અંતર ભેદે આપકો દુખી રેતેહ પ્રાણ.
 દુખી રહેતહે પ્રાણ, રળે ધંધા વેપાર.
 મુજે ન એક કામ ફીરે જન મારા મારા.
 કહે કવી આદીતરામ, દુખસે દીન રગુમરે:
 પંચોમ ભટકતા જીવને નજલ તીરીવા ડારે.

કુંડળીઓ ૨

પ્રીતી કર પરનારીકી રહે મમ મનમાંય;

૧ ગુંગડ-સાક્ષાતે છૂડો. ૨ ખાવરા-એભાન. ૩ તનુ-પ્રાણ-
 પ્રાણ તથા તીર. ૪ ગુમરે-કાહાડે. ૫ પંચોમ-આકરશ.

હીપરાએ મોહાખમે પીછે ન સળે કાંચ.
 પ્રીતી મેઝી થઇ પડે જોગી સન્યાસી;
 કહે કવી આદિતરામ જગત કહે છે તે અનિતી,
 સજન બનકે છાડ જીવ પરનારકી પ્રીતી.

ભુજંગી છંદ.

કરે પ્રીત જે પારકી નાર સાથે,
 કરી કામ ઘેલું બને મુઠા હાથે;
 નથી મુખને દુખ લોછાજ માણી,
 તમેને પરાધ પ્રીતી પ્રેમ આણી. ૧
 નફોતો નથી એ થકી આવનારો,
 વિવેકી થઇ વાતનેતો વિચારો;
 થશે હીણબુધી થકી કુળધાણી,
 તમેને પરાધ પ્રીતી પ્રેમ આણી. ૨
 અરે છો તમે જગતના ચોર ભાઈ,
 વળી લોકના ચોરકથી રો છપાઈ;
 તથાપી કરો છો તમે ખેડ આણી,
 તમેને પરાધ પ્રીતી પ્રેમ આણી. ૩
 અવસથી^૧ નહીં ચાર જો ચેતી લેશો,
 વહી વારી^૪ જશે પછી પાળ દેશો;

૧ મુઠ-મુરખ ૨ ચોક ટોળુ. ૩ અવસથી પેહલેથી.
 ૪ વીરા. પાણી

કહો તે પછી કેમ રેસેજ પાણી;
 તમેને પરાઈ રીતી પ્રેમ આણી. ૪
 અરે લોકના ચોર થઈને ફરેજ,
 પછી તો પુગ દેવના ચોરછોજ;
 શુનો દખતાં ડંડ લે દેવ દાણી,
 તમેને પરાઈ પ્રીતી પ્રેમ આણી. ૫
 તજી પંથ રૂઝા કુમારિ આલો,
 અરે કેમ દર દેખાને ભુજ ધાલો,
 ખરી ખાતરી વ્યાલનુ રાફ^૧ જાણી,
 તમેને પરાઈ પ્રીતી પ્રેમ આણી. ૬
 છુરી માનવીને પડી હોય હેવા,
 સુંવારો નહીંતો તમે મુંઠ દેવા.
 દબેરો શીરે પાપના પુંજ તાણી,
 તમેને પરાઈ પ્રીતી પ્રેમ આણી. ૭
 તમે ચાલ કુટા રૂડા ચાલ રાખો,
 રહો રીતથી લોકમાં લાજ દાખો,
 રંદા રામને ચુક આપે નિવારો
 કહું કવી આદીતનુ કાન ધારો.

(૧૩)

વ્યસન વિશે.

છપા.

બાળ બીડીનું બંધાણ, બાળ હોડેને પીવે;
બાળ જરદાનું બંધાણ, બાળ તમાકું ગંજવે.
બાળ સુધણીનું બંધાણ, બાળ તમાકું ખાવી.
બાળ એ વસનને એક એકને તમાકું પાવી;
એથી જુદીહીણ થાય છે, લાગ એ એકની લકને,
દાસ ભગવાન એમ કહે, અળગા રહો તે સૌ એકને

છપા.

નથી વ્યસનમાં માલ, રોગ તેને બહુ વાસે;
નથી વ્યસનમાં માલ, પૈસે બળ હીણાપણુ ધાસે.
નથી વ્યસનમાં માલ, થાય નરકનો વાસી;
નથી વ્યસનમાં માલ, રાજન જોવો તપાસી,
વ્યસનથી વરતારો નથી, તે સહુ જાણે તમે,
દાસ ભગવાન એમ કહે, જાણુ એટલુ કહુ અમે.

પરનારીની પ્રીતી ના કરવા વિશેની

કુંડલીઓ છંદ.

કીતી તજવા દેવ જે પુરી માટ આ બુક,
વાંચી સજન કીજીયે માફ માહારી ચુક.
માફ માહારી ચુક સુધારી દીલમાં ધરજો.
જે બુક સારી માટ ખરીદી સરવે કરજો,
કહો કવી આદિતરામ, મતી સકતીએ દીધી,
માણસની પુરી દેવ, દાળવાને બુક કીધી.

સમાપ્ત.

જાહેર ખખર.

હું સર્વ બુકસેલરોને વિનાંતીપુર્વક ખખર આપું છું કે મારી પાસે મારી છપાવેલી બુક તૈયાર છે તેની આ સાથે વિગત કિ-મત સહિત છે.

૩. આ. પૈ

અભેગન્યુના ચક્રવાના ગાયન.	૦—૨—૦
પતીવ્રતા ગુણસુંદરીના ગાયન.	૦—૨—૦
હલામણુ જોડેલોનાં ગાયન.	૦—૨—૦
પંચાળી વૈરાટ પર્વ નાટકનાં ગાયન.	૦—૨—૦
સામુદ્રીક ગ્રંથ તથા શુકનાચળી.	૦—૨—૧
ગૌરક્ષક ગાયન.	૦—૦—૩
સુંદરીના મહિના.	૦—૦—૬
રાત્રાજીનો વીવાહ તથા આતમ હિપદેશી	૦—૦—૬
બાર માસ તથા બીજન મહિના	૦—૦—૬
ભોગ્ન ભગતના ચાળાના સીતા વનવાસના ધોળસાથે.	—૦—૬
કૃપતી વચ્ચાદરજીના ગાયન.	૦—૨—૩
સીવ પંચાક્ષરી મહા મંત્ર સાથે.	૦—૧—૦
નારાણુ કવચ ટીકા બાળા.	૦—૧—૦
રામરક્ષા ટીકાવાળી.	૦—૧—૦
મહીમન ટીકા સાથે	૦—૧—૬

આ સીવાય વીજી ધણી જાતની બુકો મારી પાસે તૈયાર છે માટે જે સાહેબોને જોઈતી હોયતો નીચેના સીરનામેથી મંગાવી લેવી

સહી ભગવાનદાસ દેવચીભાઈ બુકસેલર.

હાલ નિગાળા સ્ટેશન.

